

NOTY O AUTORACH

Marek Blaszkę, ur. w 1942 r. w Zamościu, doktor habilitowany, historyk filozofii, prawnik, od 2001 r. zatrudniony w Wyższej Szkole Zarządzania i Administracji w Zamościu, na stanowisku profesora. Studia prawnicze ukończył w 1964 r. w Lublinie. Studia doktoranckie z filozofii odbył w latach 1968-1972 na Uniwersytecie Warszawskim, gdzie później do roku 1980 był zatrudniony jako adiunkt. W latach 1981-1991 pracował w Instytucie Filozofii i Socjologii PAN zajmując się badaniami nad filozofią francuskiego oraz polskiego Oświecenia. Artykuły publikował głównie w „Archiwum Historii Filozofii i Myśli Społecznej” oraz w „Wiek Oświecenia”. W latach siedemdziesiątych i osiemdziesiątych przebywał na stażach naukowych we Francji. Habilitował się w 2001 r. w Instytucie Filozofii i Socjologii PAN. Najważniejsze publikacje to książki: *Mably – między utopią a reformą*, Ossolineum, Wrocław 1985; *Obraz i naprawa Rzeczypospolitej w myśli społeczno-politycznej fizjokratyzmu – Baudeau i Le Mercie de la Rivière*, IFiS PAN, Warszawa 2000; *Projekt konstytucji dla Korsyki Jana Jakuba Rousseau – Aktualizacja idei w dobie Rewolucji Francuskiej*, Wyższa Szkoła Zarządzania i Administracji w Zamościu, Zamość 2005, wstęp do przekładu oraz przekład: Jan Jakub Rousseau, *Projekt konstytucji dla Korsyki*, IFiS PAN, Warszawa 2009. Jest współautorem książek: *Zagadnienia historiozoficzne*, Ossolineum, Wrocław 1977; *Z zagadnień teorii polityki*, PWN, Warszawa 1978, *Colloque Mably – la politique comme science morale*, t. I, Palomar Ateneum, Bari, Italy 1995.

Mieczysław Boczar, dr hab., profesor Uniwersytetu Warszawskiego, były kierownik Zakładu Historii Filozofii Starożytnej i Średniowiecznej w Instytucie Filozofii UW. Główną dziedzinę zainteresowań badawczych stanowi myśl filozoficzna antyku i wieków średnich. Autor szeregu artykułów poświęconych ówczesnym koncepcjom naukowym, społecznym i religijnym. Obecnie zajmuje się wybranymi aspektami filozofii patrystycznej, a zwłaszcza poglądami św. Augustyna.

Janusz Dobieszewski, dr hab., jest pracownikiem Instytutu Filozofii Uniwersytetu Warszawskiego. Zajmuje się historią filozofii, filozofią społeczną, filozofią religii, a specjalizuje w filozofii rosyjskiej. Najważniejsze publikacje książkowe: *Włodzimierz Sołowjow. Studium osobowości filozoficznej*, Warszawa 2002; *Wokół słowianofilstwa*, red., Warszawa 1998; *Wokół Tolstoja i Dostojewskiego*, red., Warszawa 2000; *Wokół Leontjewa i Bierdiajew*, red., Warszawa 2001; *Wokół Szestowa i Fiodorowa*, red., Warszawa 2007; *Wokół Andrzeja Walickiego*, red. (wraz z: Jan Skoczyński, Michał Bohun), Warszawa 2009; *Absolut i historia. W kręgu myśli rosyjskiej*, Kraków 2012; *Idee w Rosji*, t. VIII, red., Łódź 2014.

Józef Duriasz, ur. 1936 w Kole. Absolwent warszawskiej P.W.S.T. W latach 1958-2008 role zagrane w teatrze, filmie, telewizji i radiu. Od 1981 roku w zespole redakcyjnym „Tygodnika Solidarność” stworzonym przez Tadeusza Mazowieckiego.

Bartosz Działoszyński, ur. 1977, w latach 1995-2000 studia na MISH UW ukończone z tytułem magistra filozofii; 2001-2010 redaktor w Wydawnictwie Naukowym PWN; od 2010 doktorant w IF UW.

Anna Dzedzic – adiunkt w Zakładzie Historii Filozofii Polskiej UW, autorka książki *Antropologia filozoficzna Edwarda Abramowskiego* (Wrocław 2010), członkini kolegium redakcyjnego czasopism „Przegląd Filozoficzno-Literacki”, „Kronos”, „Rocznik Historii Filozofii Polskiej”.

Stanisław Gromadzki, ur. 1971 r. w Kolnie; filolog, filozof, aforysta, tłumacz, eseista, prozaik, redaktor i wydawca. Współautor (z Jerzym Niecikowskim) antologii *Nihilizm: dzieje, recepcja, prognozy* (Warszawa 2001). Zredagował tom *Nietzsche – prowokator czy moralista?* (Toruń 2011). Przełożył książkę Karla Löwitha, *Od Hegla do Nietzschego. Rewolucyjny przelom w myśli XIX wieku* (Warszawa 2001) oraz szereg esejów, rozpraw i artykułów. Założyciel, redaktor naczelny i członek Rady Programowej kwartalnika „Przegląd Filozoficzno-Literacki”. Od 2006 r. kieruje Wydawnictwem Wydziału Filozofii i Socjologii UW. Wybrał i opracował (samodzielnie lub z innymi osobami) teksty do 25 numerów „Przeglądu Filozoficzno-Literackiego”. Od 2011 prowadzi zajęcia w Instytucie Polonistyki Stosowanej UW. Od 2013 współpracuje z Piwnicą Artystyczną Kurylewiczów i Fundacją Forma (Warszawa). Zajmuje się myślą Nietzschego i Kołakowskiego, filozofią kultury, filozofią literatury, tzw. „warszawską szkołą historii idei”, komparatystyką literacką, teorią przekładu i literaturą światową.

Paweł Kaczorowski, prof. UKSW, dr hab., kierownik Zakładu Teorii Państwa i Teorii Polityki na Wydziale Nauk Historycznych i Społecznych UKSW. W latach 2005-2015 redaktor naczelny „Civitas. Studia z filozofii politycznej”.

Andrzej Kołakowski, ur. w 1942 r. w Warszawie, polonista i filozof, dr, emerytowany pracownik Instytutu Filozofii UW. W czasie studiów na Uniwersytecie Warszawskim uczeń Stefana Żółkiewskiego, Bronisława Baczki, Leszka Kołakowskiego, Krzysztofa Pomiana. Doktorat pod kierunkiem Jerzego Szackiego. Wieloletni współpracownik Adama Sikory. Publikacje: *Spengler* (monografia i wybór pism) 1981; *O. Spengler, Historia, kultura, polityka* (wybór pism, wstęp, tłumaczenia wraz z J. Łozińskim) 1990; *Biblioteka polska* 2007 (szkice o dziełach humanistów polskich I połowy XX wieku); *Kulturologia polska XX wieku* 2013 (uczestnictwo w zespole redakcyjnym, autorstwo dziewięciu haseł); *Wokół dorobku warszawskiej szkoły historii idei* 2013 (redakcja tomu, animacja dyskusji, autorstwo jednego z rozdziałów), *Katastrofizm okresu międzywojennego* 2014 (wybór, opracowanie, wstęp), Tadeusz Kroński, *Faszyzm a tradycja europejska* 2014 (przedmowa, wybór, opracowanie).

Małgorzata Kowalska, profesor Uniwersytetu w Białymstoku, kierowniczką Katedry Filozofii w Instytucie Socjologii tamże; zajmuje się głównie współczesną filozofią kontynentalną, przede wszystkim francuską, oraz filozofią społeczno-polityczną; autorka m.in. *W poszukiwaniu straconej syntezy. Jean-Paul Sartre i paradygmaty filozoficznego myślenia* (Warszawa 1997), *Dialektyka poza dialektyką. Od Bataille'a do Derridy* (Warszawa 2000), *Demokracja w kole krytyki* (Białystok 2005).

Jan Krasicki, prof. dr hab., profesor nadzwyczajny w Instytucie Filozofii Uniwersytetu Wrocławskiego, kierownik Zakładu Antropologii Filozoficznej. Absolwent wrocławskiej polonistyki, studia doktoranckie w zakresie filozofii ukończył w Uniwersytecie Warszawskim. Pracę doktorską *Eschatologia i mesjanizm. Studium światopoglądu Mariana Zdziechowskiego* (publikacja – Wrocław 1994) napisał pod kierunkiem Profesora Adama Sikory. Zajmuje się filozofią rosyjską, polską i niemiecką XIX-XXI wieku, jego zainteresowania skupiają się na antropologii filozoficznej, filozofii religii oraz filozofii kultury. Autor książek: *Przeciw nicości. Eseje*, Kraków 2002; *Bóg, człowiek i zło. Studium filozofii Włodzimierza Sołowjowa*, Wrocław 2003 (przekład na język rosyjski: *Bog, czelowiek i zło. Issledowanije filozofii Władimira Sołowjowa*, Moskwa 2009); *Po „śmierci Boga”*. *Eseje eschatologiczne*, Kraków 2011; *Człowiek i Bóg w tradycji rosyj-*

skiej, Kraków 2012, *Bierdiajew i inni. W kręgu myślicieli rosyjskiego renesansu religijno-filozoficznego*, Warszawa 2012. W 2013 roku uzyskał tytuł profesora. W bieżącym roku w Sankt-Petersburgu zostanie opublikowana jego książka *Razum i Drugoj. Opyty po russkoj i jewropiejskoj myśli*.

Zbigniew Kuderowicz, ur. w 1931 r., zm. w 2015; studiował filozofię w UW pod kierunkiem Tadeusza Krońskiego i Leszka Kołakowskiego, który czuwał nad pracą magisterską (1955). Pracę doktorską (wydaną pt. *Doktryna moralna młodego Hegla*) rozpoczął na seminarium T. Krońskiego, a ukończył w 1960 r. pod promotorstwem prof. Bronisława Baczki (po śmierci T. Krońskiego). W 1960 r. podjął pracę adiunkta w Katedrze Filozofii UJ u prof. Romana Ingardena. Habilitował się w 1966 na podstawie rozprawy *Światopogląd a życie u Diltheya*. W latach 1966-1973 był docentem, a od 1973 profesorem UJ. W latach 1974-1984 był dyrektorem Instytutu Filozofii w UJ. W 1985 r. przeniósł się do Filii UW w Białymstoku, był kierownikiem Katedry Filozofii w Uniwersytecie w Białymstoku do przejścia na emeryturę w 2002 r. Autor kilku ważnych książek, m.in. *Biografia kultury. O poglądach Jakuba Burckhardta* (1973), *Nietzsche* (I wyd. 1974, IV wyd. 2001), *Filozofia nowożytniej Europy* (1989).

Justyna Kurczak ukończyła studia z zakresu filologii polskiej i filozofii na Uniwersytecie Łódzkim. W latach 1972-2014 pracowała w Katedrze Historii Filozofii Instytutu Filozofii UŁ, ostatnio na stanowisku profesora nadzwyczajnego. Interesuje się głównie filozofią polską XIX i XX wieku. W 1980 roku obroniła pracę doktorską pt. *Brodziński – Mochnacki: historia a ideał moralny*. W 2000 roku Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego opublikowało jej rozprawę habilitacyjną *Historiozofia nadziei. Romantyczne słowianofilstwo polskie*. Począwszy od lat 90. XX wieku bierze udział we współredagowaniu rosyjsko-polsko-angielskiego leksykonu *Idee w Rosji*, którego tomy VI (Ibidem, Łódź 2007) i VII (Ibidem, Łódź 2009) ukazały się pod jej główną redakcją (tomy I-V pod redakcją Andrzeja de Lazari, a tom VIII pod redakcją Janusza Dobieszewskiego). Wraz z Marianem Brodą i Przemysławem Waingertnerem jest też współautorką książki *Komunizm w Rosji i jego polskie interpretacje* (Ibidem, Łódź 2006). Publikowała artykuły dotyczące myśli polskiej (m.in. w „Archiwum Historii Filozofii i Myśli Społecznej”) oraz recepcji filozofii rosyjskiej we współczesnej Polsce („Studies in East European Thought”), a także rozprawy w kilku zbiorowych opracowaniach.

Jarosław Lindenberg, ur. w 1956 r. w Warszawie. W roku 1980 ukończył studia magisterskie w Instytucie Filozofii Uniwersytetu

Warszawskiego, a w 1984 r. studia doktoranckie tamże. W 1985 r. obronił pracę doktorską pt. *Historia, postęp, socjalizm w myśli filozoficznej Bolesława Limanowskiego*, której promotorem był profesor Adam Sikora. W latach 1980-1986 pracował jako asystent i starszy asystent w ówczesnej Filii UW w Białymstoku, a w latach 1986-1990 jako adiunkt w Wyższej Szkole Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej w Warszawie (gdzie prowadził wykłady i ćwiczenia z historii filozofii oraz z etyki). Od roku 1990 pracuje w Ministerstwie Spraw Zagranicznych, obecnie jako ambasador tytularny i zastępca dyrektora Protokołu Dyplomatycznego. Był m.in. ambasadorem RP na Łotwie i w Estonii (1991-1996), w Bułgarii (1998-2003) oraz *Chargé d'affaires a.i.* w Czarnogórze (2007-2011). W latach siedemdziesiątych i osiemdziesiątych ub. wieku był zaangażowany w działalność opozycyjną. Z tego powodu został internowany w Białoleścu w stanie wojennym. W r. 2001 uhonorowany przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego odznaką „Zasłużony Działacz Kultury” za działalność w II obiegu wydawniczym. W stanie wojennym redagował pismo satyryczne pt. „Jaruzela”. Był współpracownikiem podziemnego kwartalnika NZS „Czas Przyszły” oraz miesięczników katolickich: „Więź” i „Powściągliwość i Praca” (w tym ostatnim publikował eseje filozoficzne pod ogólnym tytułem: „*Credo*” i „*Cogito*”). W latach 1989-1990 współpracował z „Gazetą Wyborczą”, tygodnikiem krakowskim „Czas”, tygodnikiem „Spotkania” oraz kwartalnikiem politycznym „Arka”. W późniejszych latach zamieszczał też sporadycznie felietony w „Życiu” i „Rzeczpospolitej”. Jest współautorem powieści *Człowiek z krwi i kości* (1992) oraz scenariusza filmu *Człowiek z...* (reż. K. Szolański – 1993), a także autorem tekstów satyrycznych i kabaretowych dla radia i telewizji.

Krzysztof Łapiński, dr, historyk filozofii starożytnej, adiunkt w Instytucie Filozofii Uniwersytetu Warszawskiego; studiował filozofię i filologię klasyczną na Uniwersytecie Warszawskim. Opublikował m.in. *Wizerunek mędrca w starszej szkole stoickiej* (2008) oraz Marka Aureliusza *Rozmyślenia (Do siebie samego)*, przekład wraz ze wstępem i komentarzem (2011). Mieszka w Warszawie.

Adam Michnik, ur. w 1946 roku, redaktor naczelny „Gazety Wyborczej”, historyk, eseista, publicysta polityczny. W latach 1968-1989 jeden z czołowych organizatorów nielegalnej, demokratycznej opozycji. Od 1964 roku studiował na Wydziale Historii Uniwersytetu Warszawskiego. Dwukrotnie zawieszony, a po Wydarzeniach Marcowych 1968 roku relegowany z uczelni i skazany na trzy lata więzienia. Ukończył studia na Wydziale Historii Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu. W la-

tach 70. działał w licznych organizacjach opozycyjnych i brał udział w wydawaniu wielu pism drugiego obiegu. W latach 80. dwukrotnie aresztowany za działania przeciwko PZPR i zwalniany na mocy amnestii. Uczestnik obrad Okrągłego Stołu w 1989, członek Stowarzyszenia Pisarzy Polskich. Uhonorowany licznymi odznaczeniami i tytułami doktora *honoris causa*. Autor wielu głośnych publikacji i artykułów w czasopismach z całego świata.

Andrzej Mencwel, ur. 11 września 1940 r. w Tarnobrzegu; profesor emerytowany, wykładał historię i antropologię kultury, eseista, krytyk, publicysta. Od 1992 r. kierownik Katedry Kultury Polskiej na Wydziale Polonistyki UW, założyciel powstałego z niej Instytutu Kultury Polskiej, jego dyrektor w latach 1998-2005. Publikacje książkowe: *Sprawa sensu* (PIW 1971), *Stanisław Brzozowski. Kształtowanie myśli krytycznej* (Czytelnik 1976), *Widziane z dołu* (PIW 1980), *Spoiwa. Refleksje krytyczne* (Czytelnik 1983), *Etos lewicy. Esej o narodzinach kulturalizmu polskiego* (PIW 1990, WKP, 2009), *Przedwiośnie czy potop. Studium postaw polskich w XX wieku* (Czytelnik 1997), *No! Io non sono morto... Jak czytać „Legendę Młodej Polski”* (Wydawnictwo Literackie 2001), *Kaliningrad, moja miłość. Dwa pokrewne eseje podróżne* (Borussia 2003; przekład niemiecki: *Kaliningrad, mon amour*, 2005), *Wyobrażenia antropologiczne. Próby i studia* (Wydawnictwo UW 2006, przekład ukraiński, 2012, przekład serbski, 2013), *Rodzinna Europa po raz pierwszy* (Universitas 2009), *Nauczyciele i przyjaciele* (Wydawnictwa UW 2010), *Stanisław Brzozowski. Postawa krytyczna. Wiek XX* (WKP 2014). Redaktor serii wydawniczych *Wiedza o kulturze* (w latach 1988-2011, Wydawnictwa UW) oraz *Communicare. Historia i kultura* (od roku 2005).

Jacek Migasiński, ur. w 1946 r. Studia filozoficzne w Instytucie Filozofii Uniwersytetu Warszawskiego. 1969-1975 pracownik naukowy Politechniki Warszawskiej. Od 1975 do dzisiaj pracuje w Instytucie Filozofii UW: 1978 – doktorat, 1997 – habilitacja. Najważniejsze publikacje: *Merleau-Ponty* – 1995; *W stronę metafizyki. Nowe tendencje metafizyczne w filozofii francuskiej połowy XX wieku* – 1997, II wyd. 2014, wyd. w jęz. ang. *Toward Metaphysics. New Tendencies in French Philosophy in the Middle of the Twentieth Century*, Peter Lang Edition, Frankfurt am Main 2014; *Podmiotowość i tożsamość* (red. nauk.) – 2001; *Levinas i inni* (red. nauk. wraz z T. Gadaczem) – 2002; *Fenomenologia francuska. Rozpoznania/interpretacje/rozwinienia* (red. nauk. wraz z I. Lorenc) – 2006; *Wokół fenomenologii francuskiej* (red. nauk. wraz z I. Lorenc) – 2007; *Filozofia nowo-*

żytna. Postacie/Idee/Problemy – 2011. Obszar zainteresowań naukowych: fenomenologia francuska.

Wioletta A. Miskiewicz, PhD 1986 (Sorbona), PhD 2000 (Université Paris X), samodzielny pracownik naukowy w Centre de la Recherche Scientifique (Husserl Archives Paris, IHPST i – od 2016 roku – Archives Henri Poincaré/Nancy); wielokrotnie profesor gościnny na UW (<http://poincare.univ-lorraine.fr/fr/membre-titulaire/wioletta-miskiewicz>). Od 2006 roku prowadzi *Archives e-LV* www.elv-akt.net (Archives Numériques de l'École de Lvov-Varsovie), gdzie realizuje projekty wydawnicze związane ze spuścizną Szkoły Lwowsko-Warszawskiej i badania w dziedzinie humanistyki cyfrowej (XML/TEI). Pracuje także nad historią recepcji polskiej szkoły semantyczno-logicznej. Jej publikacje poświęcone są europejskiej spuściznie filozoficznej Brentany (Husserl, Twardowski, Ingarden) w konfrontacji z kognitywistyką i humanistyką cyfrową (w szczególności pojęcie *przedmiotu: Gegenstand* oraz *Teoria czynności wytworów: APT*).

Jerzy Niecikowski, ur. 7 listopada 1942 r. w Kownacinku, zm. 13 listopada 2013 r. w Warszawie. Przez wiele lat związany z Instytutem Filozofii UW, historyk filozofii. Debiutował w 1963 roku jako krytyk filmowy w tygodniku „Ekran”; recenzent „Kultury”; asystent na UW Katedra Historii Filozofii; teksty w „Kulturze”; 1967-1971 kierownik ds. krytyki literackiej dwutygodnika „Współczesność”; 1968 na skutek wydarzeń marcowych usunięty z UW; 1971-1978 kierownik ds. eseistyki, recenzji i informacji „Literatury na Świecie”; 1974-1981 wykładowca literatury powszechnej PWST; 1974-1979 felietonista tygodnika „Film”; 1978 kierownik redakcji Biblioteki Myśli Współczesnej PIW; 1981 zakłada miesięcznik „Meritum”; 1981 powraca jako adiunkt na UW, Zakład Historii Filozofii Nowożytnej; 1994-1995 wykładowca filozofii PWST w Warszawie; 1995-1997 wykładowca PWSTFiT w Łodzi; 1998 wykładowca ASP w Warszawie. Współautor (ze Stanisławem Gromadzkim) antologii *Nihilizm: dzieje, recepcja, prognozy*, Warszawa 2001. Opublikował powieść *Reguły gry* (1987) oraz m.in. przekład książki Bronisława Baczki *Hiob, mój przyjaciel. Obietnice szczęścia i nieuchronność zła* (2001).

Ryszard Panasiuk, ur. W 1931 r., emerytowany profesor Uniwersytetu Łódzkiego, studiował filozofię w Uniwersytecie Warszawskim, magistrant prof. T.J. Krońskiego. W latach 1957-1959 asystent w katedrze logiki w UMCS w Lublinie. Od 1959 r. pracownik naukowy w Katedrze Filozofii w Uniwersytecie Łódzkim. Doktorat uzyskał pod kierunkiem prof. B. Baczki. Habilitował się na Wydziale Filozoficznym Uniwersytetu

Warszawskiego. Zainteresowania badawcze: klasyczna filozofia niemiecka, Feuerbach, lewica heglowska, filozofia polska XIX w., marksizm, filozofia polityki, antropologia filozoficzna. Ważniejsze publikacje: *Filozofia i państwo. Studium myśli polityczno-społecznej lewicy heglowskiej i młodego Marksa 1838-1843*, Warszawa 1967; *Dziedzictwo heglowskie i marksizm*, Warszawa 1979; *Hegel i Marks. Studia i szkice*, Warszawa 1986; *Schelling*, Warszawa 1987; *Filozofia – historia i współczesność. Studia, odczyty, eseje*, Łódź 2001; *Przyroda – człowiek – polityka. Z dziejów filozofii niemieckiej XVIII-XIX wieku*, Warszawa 2002; *Filozofowanie jako dialog z dziedzictwem duchowym przeszłości. Rozprawy – szkice – odczyty*, Nowa Wieś k. Torunia 2008.

Paweł Pieniążek, dr hab., prof. nadzw. Uniwersytetu Łódzkiego. Specjalizuje się we współczesnej filozofii niemieckiej i francuskiej, zwłaszcza w myśli Nietzschego. Autor m.in. *Brzozowski. Wokół kultury: inspiracje nietzscheańskie* (Warszawa 2004); *Suwerenność a nowoczesność. Z dziejów poststrukturalistycznej recepcji myśli Nietzschego* (Łódź 2006; wyd. II, Wrocław 2009) oraz szeregu publikacji naukowych poświęconych m.in. Nietzschemu, Rousseau, Schillerowi, romantyzmowi, Kierkegaardowi, Heideggerowi, szkole frankfurckiej, Canguilhemowi, Derridzie, Foucaultowi, Bataille'owi, Klossowskiemu, Brzozowskiemu. Tłumacz literatury filozoficznej z języka francuskiego i niemieckiego.

Stanisław Pieróg, ur. w 1946 r., dr hab., profesor w Instytucie Filozofii Uniwersytetu Warszawskiego, historyk filozofii nowożytnej, autor książki *Maurycy Mochnacki. Studium romantycznej świadomości* (1982) i kilkudziesięciu rozpraw poświęconych filozoficznym i społecznym doktrynom XIX wieku. Wydawca pism Mochnackiego (*Poezja i czyn*, 1987) i antologii *Spór o charakter narodowy filozofii polskiej* (1999).

Krzysztof Pomian, ur. w 1934 r. w Warszawie. Studiował (1952-1957), doktoryzował się (luty 1965) i habilitował (maj 1968) na Wydziale Filozoficznym Uniwersytetu Warszawskiego. Usunięty w 1966 r. z PZPR, a w 1968 r. ze stanowiska adiunkta w Katedrze Historii Filozofii Nowożytnej z powodu publicznej krytyki linii politycznej władz, pracował w Dziale Rękopisów Biblioteki Narodowej (1969-1972). W 1973 r. wyjechał do Francji, do Centre national de la recherche scientifique (CNRS). Obecnie jest zasłużonym profesorem w CNRS. W latach akad. 1999/2000 – 2006/2007 był profesorem w Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu. Od stycznia 2001 r. jest nadto dyrektorem naukowym tworzonego w Brukseli Muzeum Europy. Pisane po polsku, a od

1973 r. przeważnie po francusku, jego książki i artykuły były tłumaczone m.in. na angielski, arabski, bułgarski, czeski, hiszpański, holenderski, japoński, niemiecki, portugalski, słoweński, ukraiński, węgierski i włoski. Po polsku w ostatnich latach: *Przeszłość jako przedmiot wiedzy* (1964), Aletheia, Warszawa 1992, Wydawnictwa UW 2010; [opr.] Jerzy Giedroyc, *Autobiografia na cztery ręce*, Czytelnik, Warszawa 1994; *Drogi kultury europejskiej*, IFiS PAN, Warszawa 1996; *W kręgu Giedroycia*, Czytelnik, Warszawa 2000; *Wenecja w kulturze europejskiej*, UMCS, Lublin 2000; *Zbieracze i osobliwości. XVI-XVIII wiek*, UMCS, Lublin (wyd. II) 2001, wyd. III, Słowo/obraz terytoria, Gdańsk 2012; (wyd.), *Jerzy Giedroyc. Redaktor – polityk – człowiek*, UMCS, Lublin 2001; *Oblicza dwudziestego wieku*, UMCS, Lublin 2002; *Europa i jej narody*, słowo/obraz terytoria, Gdańsk (wyd. III) 2009; *Filozofowie w świecie polityki. Eseje 1957-1974*, Adam Marszałek, Toruń 2004; *Historia. Nauka wobec pamięci*, UMCS, Lublin 2006; *Porządek czasu*, Słowo/obraz terytoria, Gdańsk 2014. – Po francusku: *Des saintes reliques à l'art moderne. Venise-Chicago, XIIIe-XXe siècle*, Gallimard, Paris 2003; *Ibn Khaldûn au prisme de l'Occident*, Gallimard, Paris 2006. – [Wraz z E. Barnavi], *La révolution européenne. 1945-2007*, Perrin, Paris 2008 (po polsku: *Rewolucja europejska 1945-2007*, PIW, Warszawa 2011).

Zofia Rosińska, ur. w 1940 r., prof. dr hab., związana z Instytutem Filozofii Uniwersytetu Warszawskiego, kierownik Zakładu Filozofii Kultury, zajmuje się problematyką z pogranicza filozofii, estetyki i psychologii. Najważniejsze publikacje książkowe: *Kierunki współczesnej psychologii: ich geneza i rozwój* (wraz z: Czesław Matuszewicz, PWN 1982; wyd. 2: PWN 1984); *Jung* (WP 1982); *Psychoanalityczne myślenie o sztuce* (PWN 1985); *Freud* (WP 1993); *Psychoterapia i kultura. Celebracja urazu czy leczenie duszy* (red., wraz z: Elżbieta Olender-Dmowska; WFiS UW 1997); *Blaustein. Koncepcja odbioru mediów* (Prószyński i S-ka 2001); *Przekraczanie estetyki* (red., wraz z: Aleksandra Łabuńska; WFiS UW 2003); *Pamięć w filozofii XX wieku* (red., WFiS UW 2006); *Co to jest filozofia kultury?* (red., wraz z: Joanna Michalik, WUW 2006); *Freud i nowoczesność* (red., wraz z: Joanna Michalik, Przemysław Bursztyka; Universitas 2009); *Ruch myśli. Teksty trochę filozoficzne* (Eneteia. Wydawnictwo Psychologii i Kultury 2012).

Karol Sauerland, ur. w 1936 r.; polski germanista i filozof pochodzenia niemieckiego; studiował filozofię, matematykę (u prof. Heleny Rasiowej i Andrzeja Mostowskiego) oraz germanistykę (u prof. Elidy Marii Szaroty), profesor zw. Uniwersytetu Warszawskiego i Uniwersytetu

im. Mikołaja Kopernika w Toruniu. Ważniejsze publikacje książkowe: *Diltheys Erlebnisbegriff*, Berlin, New York 1972; *Adornos Ästhetik des Nichtidentischen*, Warschau 1975; *Einführung in die Ästhetik Adornos*, Berlin, New York 1979; *Od Diltheya do Adorna. Studia z estetyki niemieckiej*, Warszawa 1986; *Dreissig Silberlinge. Denunziation in Gegenwart und Geschichte*, Berlin 2000; *Polen und Juden zwischen 1939 und 1968. Jedwabne und die Folgen*, Berlin 2004; *Literatur- und Kulturtransfer als Politikum am Beispiel Volkspolens*, Frankfurt/M., Berlin, Bern, Bruxelles, New York, Oxford, Wien 2006; *30 srebrników, Donos w dziejach nowych i dawnych*, Warszawa 2013.

Krystyna Starczewska, ur. 1937 r., ukończyła studia na Wydziale Polonistyki UW i od roku 1958 pracowała jako nauczycielka języka polskiego. W 1973 r. po uzyskaniu doktoratu z filozofii rozpoczęła pracę w Instytucie Filozofii i Socjologii PAN, gdzie była zatrudniona na stanowisku adiunkta do 1989 r. W latach siedemdziesiątych i osiemdziesiątych działała w opozycji – współpracowała z Komitetem Obrony Robotników, Towarzystwem Kursów Naukowych, w roku 1980 została członkiem Zespołu Ekspertów Oświaty „Solidarności”. Z ramienia tego Zespołu brała udział w negocjacjach z ówczesnym Ministerstwem Oświaty i Wychowania. W czasie stanu wojennego redagowała konspiracyjny dwutygodnik „KOS” i współtworzyła działający w podziemiu Zespół Oświaty Niezależnej. Brała udział w Rozmowach Okrągłego Stołu reprezentując przy tzw. podstoliku oświatowym opozycję. W 1989 r. została dyrektorką I Społecznego Liceum Ogólnokształcącego zwanego „Bednarską”. Obecnie jest dyrektorką gimnazjum należącego do Zespołu Szkół „Bednarska”. Pełni także funkcje przewodniczącej Krajowego Forum Oświaty Niepublicznej. Odznaczona Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski i Medalem Św. Jerzego.

Barbara L. Surowska jest m.in. autorką książki *Die Bewusstseinsstromtechnik im Erzählwerk Arthur Schnitzlers*, Warszawa 1990. W jej wyborze ukazał się tom opowiadań Schnitzlera pt. *Panna Elza i inne opowiadania* w przekładzie Marii Wisłowskiej i Jacka Frühlinga w roku 1971 nakładem Państwowego Instytutu Wydawniczego.

Barbara Szacka, prof. dr hab., socjolog. Emerytowany profesor zwyczajny Uniwersytetu Warszawskiego, w latach 2003-2010 profesor w Wyższej Szkole Psychologii Społecznej w Warszawie, w której prowadziła wykłady „Socjologia rodziny” i „Różnice płci jako różnice społeczne”. Opublikowała m.in. zbiór tekstów *Człowiek, zwierzę społeczne* (z Jakubem

Szackim), 1991; *Polska dziecięca*, 1987, 2005 oraz książki: *Teoria i utopia Stanisława Staszica*, 1965; *Wprowadzenie do socjologii*, 2003, 2008; *Czas przeszły, pamięć, mit*, 2006. Współautorka *Między codziennością a wielką historią. Druga wojna światowa w pamięci zbiorowej społeczeństwa polskiego*, 2010.

Jerzy Szacki, ur. w 1929 r., socjolog i historyk idei, emerytowany profesor Uniwersytetu Warszawskiego, profesor Szkoły Wyższej Psychologii Społecznej. Członek rzeczywisty Polskiej Akademii Nauk. W latach 1967-1968 prodziekan Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu Warszawskiego, a w latach 1981-1983 dziekan Wydziału Filozofii i Socjologii UW. W latach 1968-1999 kierował Zakładem Historii Myśli Społecznej w Instytucie Socjologii UW. Członek Polskiego Towarzystwa Socjologicznego, a w latach 1972-1976 jego przewodniczący. W 1978 roku uczestnik konwersatorium „Doświadczenie i Przyszłość”. Wydał m.in. *Tradycja. Przegląd problematyki* (1971), *Historia myśli socjologicznej* (1981, 1983, wydanie nowe: 2003), *Spotkania z utopią* (1980, II wyd. 2000), *Znanięcki* (1986), *Dylematy historiografii idei oraz inne szkice i studia* (1991), *Liberalizm po komunizmie* (1994), *Der Liberalismus nach dem Ende des Kommunismus. Mit einem Postskriptum zur deutschen Ausgabe* (2003).

Małgorzata Szpakowska, ur. 1940, prof. dr hab., absolwentka polonistyki i filozofii, antropolog i historyk kultury, krytyk literacki i teatralny, pracuje w Instytucie Kultury Polskiej Uniwersytetu Warszawskiego, wieloletnia redaktorka w miesięczniku „Dialog”. Książki: *Światopogląd Stanisława Ignacego Witkiewicza* (1976), *O kulturze i znachorach* (1983), *Dyskusje ze Stanisławem Lemem* (1996), *Zakorzenie, wykorzenie* (1997), *Chcieć i mieć. Samowiedza obyczajowa w Polsce czasów transformacji* (2003), *Teatr i bruk. Szkice o krytykach teatralnych* (2006), „*Wiadomości Literackie*” prawie dla wszystkich (2012) i wywiad *Outsiderka* (2014). Redaktorka i współautorka tomu *Obyczaje polskie. Wiek XX w krótkich hastach* (2008) i podręcznika *Antropologia ciała* (2008).

Danuta Ulicka, prof. zw. dr hab., kierownik Zakładu Poetyki, Teorii Literatury i Metodologii Badań Literackich w ILP UW. Autorka książek *Ingardenowska filozofia literatury. Konteksty* (1992); *Granice literatury i pogranicza literaturoznawstwa* (1999), *Literaturoznawcze dyskursy możliwe. Studia z dziejów nowoczesnej teorii literatury w Europie Środkowo-Wschodniej* (2007), *Słowa i ludzie* (2014), redaktorka książek zbiorowych (ostatnio: *Strukturalizm w Europie Środkowej i Wschodniej. Wizje i rewizje*)

i przekładów (m.in. G. Tihanov, *Pan i niewolnik*; M. Robinson, *Losy elity akademickiej*), tłumaczka rosyjskiej myśli humanistycznej XX wieku (m.in. Bachtina, Proppa, Awierincewa, Freudenberg, Iwanowa, Uspienskiego, Zubowa), a także utworów literackich (Andrieja Płatonowa, Wiktora Jerofiejewa).

Andrzej Walicki, ur. w r. 1930, jest historykiem filozofii i myśli społecznej, związanym w latach sześćdziesiątych z tzw. „warszawską szkołą historii idei”, specjalizującym się w badaniu dziejów myśli rosyjskiej i polskiej, a także historii marksizmu. Do najważniejszych jego książek należą: *W kręgu konserwatywnej utopii. Struktura i przemiany rosyjskiego słowianofilstwa* (1964; przekład włoski 1973, angielski 1975 i ukraiński 1998); *The Controversy Over Capitalism. Studies in the Social Philosophy of Russian Populists* (Oxford 1969, przekład hiszpański 1971, włoski 1973 i japoński 1975); *Filozofia a mesjanizm. Studia z dziejów filozofii i myśli społeczno-religijnej romantyzmu polskiego* (1970); *Rosyjska filozofia i myśl społeczna od Oświecenia do marksizmu* (1973; przekład angielski Stanford 1979 i Oxford 1980; półtorakrotnie rozszerzona edycja polska pt. *Zarys myśli rosyjskiej od Oświecenia do renesansu religijno-filozoficznego*, 2005); *Philosophy and Romantic Nationalism. The Case of Poland* (Oxford 1982, Notre Dame 1994); *Legal Philosophies of Russian Liberalism* (Oxford 1987, Notre Dame 1992, przekład polski 1995); *Marxism and the Leap to the Kingdom of Freedom: The Rise and Fall of the Communist Utopia* (Stanford 1995; wyd. polskie w przekładzie autora, 1996, uzyskało nagrodę „Polityki”); *Rosja, katolicyzm i sprawa polska* (2002). W roku 1998 otrzymał z rąk prezydenta Włoch międzynarodową nagrodę Eugenio Balzana za całokształt swego dorobku.

Janusz Wojczakowski, doktor nauk humanistycznych, polonista i filozof, nauczyciel dyplomowany, egzaminator państwowy, nauczyciel języka polskiego, filozofii i etyki w liceach warszawskich, autor publikacji metodycznych i programu nauczania filozofii w liceum *Mądrość podzielona*. Mieszka w Piasecznie pod Warszawą.